

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою
«Міжнародні економічні відносини»

на тему: **«УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ
УКРАЇНИ НА РИНКУ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ»**

Виконавець:

студентка 4 курсу ЦЗВФН 13 групи

Копніна Анастасія Олександрівна



Науковий керівник:

к.е.н, доцент

Воронова Олена Вікторівна



ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність кваліфікаційної роботи. Одним із важливих напрямків сучасного розвитку економіки України є удосконалення імпортової діяльності в різних секторах, включаючи ринок санітарно-гігієнічної продукції. В умовах глобалізації та зростаючих вимог до стандартів якості, підприємства, що працюють на цьому ринку, стикаються з численними викликами та необхідністю адаптації до міжнародних вимог. Оскільки санітарно-гігієнічна продукція відіграє важливу роль у забезпеченні здоров'я та добробуту населення, особливе значення надається якості та ефективності імпорту цієї продукції.

Україна, прагнучи до інтеграції в глобальні економічні процеси, активно розширює імпорт санітарно-гігієнічної продукції, однак цей сектор стикається з рядом проблем, таких як митні бар'єри, складнощі з логістикою, а також невідповідність продукції міжнародним стандартам. Дослідження стану та шляхів удосконалення імпортової діяльності на ринку санітарно-гігієнічної продукції є актуальним для забезпечення конкурентоспроможності українських підприємств та підвищення ефективності імпортової діяльності.

Мета і задачі дослідження. Метою даної роботи є аналіз сучасного стану імпортової діяльності підприємств України на ринку санітарно-гігієнічної продукції та розробка рекомендацій щодо її удосконалення.

Відповідно до мети дослідження були поставлені та вирішені наступні задачі:

- розглянути теоретичні аспекти імпортової діяльності на ринку санітарно-гігієнічної продукції;
- визначити особливості ринку санітарно-гігієнічної продукції в Україні та світі;
- дослідити основні фактори, що впливають на ефективність імпортової діяльності;
- проаналізувати структуру та динаміку імпорту санітарно-гігієнічної продукції;
- проаналізувати фактори, що впливають на обсяги імпорту підприємств ринку санітарно-гігієнічної продукції України;
- проаналізувати проблеми та бар'єри при здійсненні імпорту санітарно-гігієнічної продукції;
- дослідити шляхи удосконалення імпортової діяльності підприємств на ринку санітарно-гігієнічної продукції.

Об'єктом дослідження є імпортна діяльність підприємств України на ринку санітарно-гігієнічної продукції.

Предметом дослідження є теоретико-методичні основи та практичні напрямки удосконалення імпортової діяльності підприємств на ринку санітарно-гігієнічної продукції.

Методи дослідження. У процесі написання роботи використано такі методи дослідження: теоретичного узагальнення, системного аналізу та синтезу, порівняльного аналізу, групування та класифікації, структурний метод, статистичні та математичні методи.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти України, аналітичні матеріали, монографії та наукові публікації вітчизняних і зарубіжних фахівців, дані з офіційних сайтів, а також результати власних досліджень автора.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (41 найменування). Загальний обсяг роботи становить 67 сторінок. Основний зміст викладено на 63 сторінках. Робота містить 11 рисунків та 2 таблиці.

Публікації та апробація результатів дослідження. Пропозиції автора щодо удосконалення імпоротної діяльності представлено в 1 науковій статті.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ АСПЕКТІВ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ»** було розглянуто сутність та місце імпоротної діяльності в економіці підприємств ринку санітарно-гігієнічної продукції; визначені особливості ринку санітарно-гігієнічної продукції в Україні та світі; досліджено основні фактори, що впливають на ефективність імпоротної діяльності на ринку санітарно-гігієнічної продукції.

У другому розділі **«ОЦІНКА СУЧАСНОГО СТАНУ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РИНКУ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ»** проведено аналіз структури та динаміки імпорту санітарно-гігієнічної продукції; проаналізовано фактори, що впливають на обсяги імпорту підприємств ринку санітарно-гігієнічної продукції України; здійснено аналіз проблем та бар'єрів при здійсненні імпорту санітарно-гігієнічної продукції.

У третьому розділі **«ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ»** досліджено перспективи удосконалення імпоротної діяльності підприємств, надано пропозиції щодо підвищення ефективності імпорту санітарно-гігієнічної продукції в Україну та рекомендовано впровадження заходів, спрямованих на зниження бар'єрів для входу на ринок.

ВИСНОВКИ

У першому розділі було розглянуто теоретичні основи імпоротної діяльності на ринку санітарно-гігієнічної продукції, а також проаналізовано основні фактори, що впливають на її ефективність. На основі проведеного аналізу можна зробити кілька ключових висновків.

Імпортна діяльність є важливою складовою зовнішньоекономічної стратегії підприємств. Вона дозволяє забезпечити внутрішній ринок продукцією, яка не виробляється в країні або виробляється в обмеженій кількості, а також підвищити

конкурентоспроможність підприємств завдяки доступу до нових технологій та матеріалів.

Ринок санітарно-гігієнічної продукції характеризується стабільним попитом як на глобальному, так і на національному рівнях. Основні категорії продукції включають туалетний папір, серветки, рушники, мийні засоби та засоби особистої гігієни. Зростаюча увага до питань здоров'я та гігієни підсилює необхідність в імпорті таких товарів, особливо в періоди криз або пандемій.

На ефективність імпоротної діяльності впливає широкий спектр економічних, політичних, правових, соціально-культурних, технологічних, конкурентних, екологічних, логістичних та фінансових факторів. Кожен з цих факторів може як сприяти покращенню імпортних операцій, так і створювати додаткові бар'єри.

Економічні фактори, такі як курс валют, рівень доходів населення, вартість транспорту та інфляція, мають прямий вплив на вартість імпортованої продукції. Коливання валютного курсу та збільшення вартості логістичних послуг можуть суттєво впливати на кінцеву ціну продукції.

Політичні та правові фактори, включаючи митні тарифи, регуляторні вимоги, квоти та політичну стабільність, визначають можливості імпорту. Торговельні угоди, такі як Угода про асоціацію між Україною та ЄС, сприяють зниженню бар'єрів для імпорту, полегшуючи доступ до іноземних ринків.

Технологічні фактори, такі як автоматизація процесів управління поставаннями та впровадження інновацій у виробництво, сприяють підвищенню ефективності імпорту та дозволяють знижувати витрати.

Соціально-культурні та конкурентні фактори відіграють значну роль у формуванні попиту на імпортовану продукцію. Зміни в уподобаннях споживачів на користь екологічно чистих продуктів, а також зростаюча увага до гігієни стимулюють підприємства до імпорту високоякісної продукції, яка відповідає сучасним вимогам ринку.

Екологічні вимоги та стандарти дедалі частіше впливають на вибір продукції, особливо в контексті санітарно-гігієнічних товарів. Споживачі все більше звертають увагу на екологічність матеріалів, з яких виготовляється продукція, та її упаковку.

Логістичні та фінансові фактори також мають значний вплив на ефективність імпоротної діяльності. Оптимізація логістичних процесів і наявність доступних фінансових ресурсів сприяють зниженню витрат на імпорт і забезпеченню стабільного постачання продукції на ринок.

Таким чином, для досягнення високої ефективності імпоротної діяльності на ринку санітарно-гігієнічної продукції підприємствам необхідно враховувати всі перелічені фактори та відповідно адаптувати свою стратегію імпорту. Це дозволить забезпечити конкурентоспроможність на внутрішньому та міжнародному ринках і підвищити загальну ефективність діяльності.

У другому розділі було проведено детальний аналіз імпоротної діяльності на ринку санітарно-гігієнічної продукції в Україні. Основні результати дослідження показують, що імпорт є важливим джерелом забезпечення внутрішнього ринку продукцією, яка не виробляється в достатніх обсягах у країні або має вищу якість порівняно з місцевими аналогами. Проте, імпорт санітарно-гігієнічної продукції стикається з низкою викликів та бар'єрів, які впливають на його розвиток.

Аналіз структури та динаміки імпорту показав, що обсяги імпорту санітарно-гігієнічної продукції зростають, особливо в періоди підвищеного попиту, зумовленого пандеміями та іншими глобальними кризами. Європейський Союз залишається головним постачальником продукції в Україну завдяки зниженим митним тарифам та високій якості продукції. Країни Азії, зокрема Китай і Туреччина, також відіграють важливу роль, забезпечуючи значні обсяги товарів за конкурентними цінами.

Ключові ринки постачання охоплюють ЄС, Азію та Північну Америку. Європейські країни, такі як Німеччина, Польща, Франція, мають лідерські позиції завдяки сприятливим торговельним угодам і високим стандартам якості. Азійські країни, зокрема Китай та Туреччина, забезпечують значну частку імпорту через низькі виробничі витрати та великі обсяги постачання, тоді як США спеціалізуються на продукції преміум-класу.

Основні проблеми та бар'єри на шляху розвитку імпорту включають високі митні тарифи для країн, з якими Україна не має угод про вільну торгівлю, складні митні процедури, регуляторні вимоги, економічну нестабільність та коливання валютних курсів. Політичні фактори, такі як міжнародні санкції та торговельні обмеження, також впливають на можливості імпорту. Логістичні проблеми, включаючи високі витрати на транспортування та зберігання, а також конкуренція з місцевими виробниками, значно ускладнюють імпорتنу діяльність.

Потенційні можливості для подальшого розвитку імпорту пов'язані з розширенням співпраці з новими ринками, впровадженням інноваційних технологій для зниження витрат на логістику та транспортування, а також подальшим використанням можливостей, наданих угодами про вільну торгівлю, зокрема з Європейським Союзом. Оптимізація процесів сертифікації та адаптація до національних стандартів може сприяти зниженню бар'єрів для імпорту продукції.

Загалом, імпорт санітарно-гігієнічної продукції в Україні має позитивні перспективи розвитку, проте потребує вирішення проблем та подолання бар'єрів, пов'язаних з митним регулюванням, логістикою та конкурентоспроможністю на ринку.

У третьому розділі було розглянуто основні стратегії, спрямовані на підвищення ефективності імпорту санітарно-гігієнічної продукції в Україні через впровадження інновацій, зниження митних та логістичних бар'єрів, а також підвищення якості імпортованих товарів.

По-перше, зниження митних і логістичних бар'єрів є ключовим аспектом для підвищення конкурентоспроможності імпортової продукції. Використання міжнародних торговельних угод, спрощення митних процедур через впровадження електронних систем та оптимізація логістичних процесів дозволяє зменшити витрати на транспортування та пришвидшити доступ товарів до ринку. Це також допомагає зменшити адміністративні бар'єри та ризики, пов'язані із затримками на митниці.

По-друге, впровадження інноваційних підходів до маркетингу та взаємодії зі споживачами, таких як цифровізація комунікацій і персоналізація продуктів, дозволяє компаніям більш ефективно задовольняти потреби споживачів, підвищуючи їхню лояльність. Важливе значення має також маркування продукції,

яке забезпечує прозорість та відповідність стандартам якості, що є важливим для екологічно свідомих споживачів.

По-третє, підвищення якості імпортованої продукції через впровадження міжнародних стандартів, таких як ISO та GMP, є важливим кроком для забезпечення безпеки та відповідності продукції світовим стандартам. Сертифікація та використання екологічно чистих матеріалів сприяють зменшенню ризиків та збільшенню довіри споживачів, що в свою чергу покращує позиції імпортерів на ринку.

Таким чином, комплексний підхід до оптимізації імпоротної діяльності через інноваційні технології, спрощення логістичних процесів і підвищення якості продукції дозволяє не тільки зменшити витрати та ризики, але й покращити репутацію компаній на ринку, забезпечуючи їхню довготривалу конкурентоспроможність.

АНОТАЦІЯ

Копніна А.О. Удосконалення імпоротної діяльності підприємств України на ринку санітарно-гігієнічної продукції.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавр зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини». - Одеський національний економічний університет. - Одеса, 2025 р.

Бакалаврська робота складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є імпортна діяльність підприємств України на ринку санітарно-гігієнічної продукції.

У роботі розглянуто сутність та місце імпоротної діяльності в економіці підприємств ринку санітарно-гігієнічної продукції; визначені особливості ринку санітарно-гігієнічної продукції в Україні та світі; досліджено основні фактори, що впливають на ефективність імпоротної діяльності на ринку санітарно-гігієнічної продукції.

Проведено аналіз структури та динаміки імпорту санітарно-гігієнічної продукції; проаналізовано фактори, що впливають на обсяги імпорту підприємств ринку санітарно-гігієнічної продукції України; здійснено аналіз проблем та бар'єрів при здійсненні імпорту санітарно-гігієнічної продукції.

Досліджено перспективи удосконалення імпоротної діяльності підприємств, надано пропозиції щодо підвищення ефективності імпорту санітарно-гігієнічної продукції в Україну та рекомендовано впровадження заходів, спрямованих на зниження бар'єрів для входу на ринок.

Ключові слова: імпортна діяльність, санітарно-гігієнічна продукція, стратегії імпорту, ринок санітарно-гігієнічної продукції.

ANNOTATION

Kopnina A.O. Improvement of the import activity of Ukrainian enterprises on the market of sanitary and hygienic products.

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 292 «International Economic Relations» under the educational program «International Economic Relations». - Odesa National University of Economics. - Odesa, 2025

The bachelor's thesis consists of three sections. The object of the study is the import activity of Ukrainian enterprises in the sanitary and hygienic products market.

The paper examines the essence and place of import activity in the economy of enterprises in the sanitary and hygienic products market; identifies the features of the sanitary and hygienic products market in Ukraine and the world; investigates the main factors that affect the effectiveness of import activity in the sanitary and hygienic products market.

The structure and dynamics of imports of sanitary and hygienic products are analyzed; factors that affect the volume of imports of enterprises in the sanitary and hygienic products market of Ukraine are analyzed; analyzes problems and barriers in the import of sanitary and hygienic products.

The prospects for improving the import activity of enterprises are investigated, proposals are made to increase the efficiency of imports of sanitary and hygienic products into Ukraine, and recommends the implementation of measures aimed at reducing barriers to market entry.

Keywords: import activities, sanitary and hygienic products, import strategies, sanitary and hygienic products market.